

VIHDIN KUNTA

MAA-AINESTAKSA

VIHDIN KUNTA

MAA-AINESTEN OTTAMISSUUNNITELMAN TARKASTAMISESTA JA
OTTAMISTOIMINNAN VALVONNASTA SUORITETTAVAT MAKSUT JA VAKUUDET VIHDIN KUNNASSA

1 §

Yleistä

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta sekä muista viranomaistehtävistä luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan maa-aineslain (555/1981) 23 §:n sekä maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 145 §:n nojalla kunnalle tämän taksan mukaan määräytyvän maksun.

2 §

Tarkastusmaksu

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta luvan hakijan on suoritettava kunnalle seuraavat maksut:

2.1	Suunnitelmaa kohti	380 euroa
	+ ottamisalueen pinta-alan mukaan/ha	166 euroa
	sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-aines määrän tilavuuden mukaan/100 m ³	1,2 euroa
	Kuitenkin vähintään	1 500 euroa
2.2	Maa-aineslain 4 a §:n mukaisesta maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelystä peritään maa-ainesluvasta 2.1 kohdan maksu ja ympäristöluvasta 50 % ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta maksusta.	
	Yhteisluvassa ratkaistun ympäristöluvassa muuttamista (YSL 89 § ja YSL 90 §), ympäristölupamääräyksen määräajan pidentämistä (YSL 91 §), ympäristöluvassa selventämistä (YSL 92 §) koskevista päätöksistä peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu.	
2.3	Vähäinen poikkeaminen lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä maa-aineslain 16 § 2 mom. perusteella.	400 euroa
	sekä lisäksi hakemuksessa esitetyn aikaisemman luvan ylittävän maa-aines määrän tilavuuden mukaan /100 m ³	1,2 euroa
2.4	Laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan vähäinen hanke, josta ei tarvitse laatia erillistä ottamissuunnitelmaa	400 euroa
2.5	Tarkastusmaksua määrättäessä, hakemuksessa otettavaksi esitetystä maa-ainesten määrästä, otetaan 500 000 m ³ ylittävältä osalta huomioon 50 %.	

- 2.6 Jos lupahakemus hylätään, peritään tämän taksan mukaisesta maksusta 50 %, kuitenkin vähintään 750 euroa
- 2.7 Mikäli luvanhakija peruuttaa lupahakemuksensa ennen kuin lupaviranomainen on ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin ottamissuunnitelman tarkastamiseksi, palautetaan peritty tarkastusmaksu hakemuksesta kokonaan.
- Mikäli lupaviranomainen on ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin ottamissuunnitelman tarkastamiseksi ja lupahakemus peruutetaan ennen päätöksen antamista, peritään toimenpiteitä vastaava osuus maksusta.
- 2.8 Jos lupa peruutetaan tai lupamääräyksiä muutetaan maa-aineslain 16 §:n 2 kohdan perusteella, lupaviranomainen voi palauttaa peritystä tarkastusmaksusta ottamatta jäävään maa-ainesmäärän tilavuutta vastaavan osan.
- 2.9 Jos luvansaaja luopuu maa-ainesten ottamisesta aloittamatta sitä tai luvan voimassa ollessa, tarkastusmaksua ei palauteta.
- 2.10 Hakijan on suoritettava 1 §:ssä tarkoitettu maksu ennen päätöksen antamista. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa korkolain (633/1982) mukaan.

3 §

Valvontamaksu

Ottamistoiminnan valvonnasta luvanhaltijan on suoritettava vuosittain seuraavat maksut:

3.1	Lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn maa-ainesten kokonaismäärän mukaan /100m ³	0,24 euroa
	+ ottamisalueen pinta-alan mukaan /ha	85 euroa
	Kuitenkin vähintään	400 euroa

Maa-aineslain 4 a §:ssä ja ympäristönsuojelulain 47 a §:ssä tarkoitettujen yhteisen luvan valvonnasta peritään yhdistetty maksu siten, että maa-ainesluvan valvontamaksuun lisätään ympäristöluvan osuutena 70 % toiminnan ympäristönsuojelulain mukaisen taksan maksusta.

Mikäli lupa on voimassa vain osa vuotta, peritään kyseiseltä vuodelta vain sitä vastaava osuus otettavaksi sallitun maa-ainesten kokonaismäärän mukaisesta valvontamaksusta.

- 3.2 Jos koko suunnitelma-alueen maisemointiin tähtäviä jälkihoitotoimenpiteitä ei ole aloitettu viimeistään yhtä vuotta ennen sitä ajankohtaa, jolloin maa-ainesluvan mukaan jälkihoito on oltava suoritettu, korotetaan perittävää valvontamaksua 30 %. Korotus on voimassa niin kauan, kunnes alue on lopputarkastuksessa hyväksytty jälkihoidetuksi.
- 3.3 Luvanhaltija on velvollinen maksamaan ensimmäisen vuotuisen valvontamaksun ennen ottamistoimintaa ryhtymistään ja seuraavat valvontamaksut vuosittain kunnan määräämänä ajankohtana ennakoon.

Erityisestä syystä voidaan hakemuksesta päättää, että valvontamaksu peritään jälkikäteen. Tällöin luvanhaltijan on ilmoitettava ennen ottamistoimintaan ryhtymistään valvontaviranomaiselle ottamisen alkamisajankohta, kesto ja arvio otettavasta maa-ainesmäärästä.

- 3.4 Luvan voimassaoloaikana luvan haltijalle voidaan myöntää alennettu valvontamaksu, mikäli luvanhaltija ilmoittaa kirjallisesti valvontaviranomaiselle etukäteen viimeistään 15. tammikuuta mennessä, ettei maa-aineksia ko. vuonna oteta. Tällöin luvanhaltijalta peritään valvonnasta ainoastaan kohdan 3.1 ottamisalueen pinta-alan mukainen valvontamaksu, kuitenkin vähintään 113 euroa. Maa-aineslain 4 a §:ssä ja ympäristönsuojelulain 47 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan valvonnasta peritään kuitenkin ympäristöluvan osuutena 100 % toiminnan ympäristönsuojelulain mukaisen taksan maksusta siltä osin kuin maksuille on olemassa ympäristönsuojelulain mukaisen taksan perusteet.

Valvontamaksun alentaminen on mahdollista ainoastaan luvan voimassaoloaikana.

Jos edellä mainittu ilmoitus on jätetty määräaikaan mennessä, mutta ennakkotiedoista poiketen luvanhaltija ilmoittaa myöhemmin, että aineksia otetaan ko. vuonna, lisätään kohdan 3.1 mukaiseen valvontamaksuun 113 euron käsittelymaksu.

- 3.5 Mikäli luvanhaltija ennen lupa-ajan päättymistä ilmoittaa lopettaneensa kokonaan lupapäätöksessä tarkoitetun maa-ainesten oton ja lupaan liittyvät velvoitteet ovat tulleet täytetyiksi, ei valvontamaksuja ko. vuoden jälkeisiltä vuosilta peritä. Maa-aineslain 4 a §:ssä ja ympäristönsuojelulain 47 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan valvonnasta peritään kuitenkin ympäristöluvan osuutena 100 % toiminnan ympäristönsuojelulain mukaisen taksan maksusta siltä osin kuin maksuille on olemassa ympäristönsuojelulain mukaisen taksan perusteet.

Mikäli lupa peruutetaan maa-aineslain 16 §:n perusteella, ei valvontamaksuja ko. vuoden jälkeisiltä vuosilta peritä edellyttäen, että lupaan liittyvät velvoitteet ovat tulleet täytetyiksi otetulta osalta. Lupavelvoitteiden loppuunsaattamisen valvonnasta aiheutuneet kustannukset kuitenkin peritään. Maa-aineslain 4 a §:ssä ja ympäristönsuojelulain 47 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan valvonnasta peritään kuitenkin ympäristöluvan osuutena 100 % toiminnan ympäristönsuojelulain mukaisen taksan maksusta siltä osin kuin maksuille on olemassa ympäristönsuojelulain mukaisen taksan perusteet.

- 3.6 Mikäli maa-ainesten ottamisalueen jälkihoito suoritetaan vaiheittain, voidaan valvontaviranomaisen päätöksellä valvontamaksua alentaa samassa suhteessa kuin alueen jälkihoito on hyväksyttävästi toteutettu. Päätökset valvontamaksun alentamisesta tehdään kerran vuodessa siten, että alennettu maksu huomioidaan seuraavan vuoden alusta lukien.

- 3.7 Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan/ottajan on ilmoitettava ylityksestä kirjallisesti valvontaviranomaiselle.

- 3.8 Mikäli valvonta vaatii erityistoimenpiteitä, voidaan valvontakulut periä toimenpiteistä kunnalle aiheutuneiden kustannusten mukaan.

Valvonnan suorittamiseksi tehty tarkastus 220 euroa

Tarkkailusuunnitelman käsittely ja hyväksyminen 400 euroa

- 3.9 Mikäli lainvastaisen kotitarveoton johdosta valvontaviranomainen ryhtyy tarkastus-, keskeyttämis- tai muihin toimenpiteisiin peritään aiheutuneet kulut noudattaen tätä taksaa soveltuvin osin.

4 §

Kuuleminen

4.1	Naapurin tai asianosaisen kuuleminen	54 euroa/kuultava
4.2	Hakemuksesta kuuluttaminen Lehti-ilmoituskulut veloitetaan todellisten kulujen mukaan	80 euroa

5 §

Vakuudet

5.1	Lupa maa-ainelain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa	170 euroa
5.2	Vakuuden hyväksyminen	113 euroa/vakuus
5.3	Vakuuden vaihtaminen/muuttaminen	113 euroa/vakuus

6 §

Pakkokeinopäätökset

6.1	Valvontaviranomaisen tai sen määrämän viranhaltijan ottamisen keskeyttämispäätös (MAL 15 §)	220 euroa
6.2	Valvontaviranomaisen päätös velvoitteiden noudattamisesta (MAL 14 §)	220 euroa
6.3	Uhkasakon asettamispäätös (MAL 14 §)	220 euroa
6.4	Teettämisuhan asettamispäätös (MAL 14 §)	220 euroa
6.5	Uhkasakon tuomitsemispäätös (uhkasakkoL 10 §)	220 euroa
6.6	Teettämisuhan täytäntöönpano (uhkasakkoL 15 §)	220 euroa

7 §

Luvan velvoitteista vapauttaminen (MAL 13 a §)

Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen on siirretty toiselle ja hakemuksesta luvan haltija vapautetaan lupaan liittyvistä velvoitteista sekä hyväksytään hänen tilalleen toinen, peritään velvoitteista vapautetulta

113 euroa

Mikäli maa-ainelain 12 §:n mukainen vakuus vaaditaan uudelta luvanhaltijalta, peritään häneltä 5 §:n mukainen maksu.

8 §

Maksuperusteita

8.1	Otettavan maa-aineksen tilavuutena pidetään maksuja määrättäessä maa-aineksen luonnonvaraista tilavuutta (kiintokuutiometrimäärää). Irtokuutiometrit muunnetaan kiintokuutiometreiksi jakamalla määrät seuraavilla muuntoluvuilla:
-----	--

sora	1,3
hiekkä	1,3
louhe	1,8
savi	1,6
multa	1,4

- 8.2 Maksuperusteet ovat yhtäläiset kaikille maa-ainelain mukaan luvanvaraisille maa-aineksille.
- 8.3 Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta toimenpiteestä taikka siitä, että toimenpiteen suorittaja muutoin on laiminlyönyt hänelle kuuluvat velvollisuutensa, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon kunnalle aiheutuvat ylimääräiset kulut.
- Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa korkolain mukaan.
- 8.4 Maksuihin sisältyy kunnan asiakirjojen lunastuksesta määräämä maksu.
- 8.5 Taksan mukaisia maksuja määrättäessä otetaan huomioon toimenpiteen laajuus, vaativuus ja viranomaisten käyttämä aika ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Tämän perusteella maksua voidaan hankkeen vaativuuden mukaan laskea tai korottaa 25 – 75 %, mikäli toimenpide olennaisesti poikkeaa keskimääräisestä tasosta.
- 8.6 Tarkastusmaksu määräytyy maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.
- Valvontamaksu määrätään ensimmäisen kerran maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan ja sen jälkeen sitä tarkistetaan vuosittain kunakin vuonna valvontamaksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.
- 8.7 Palautuksen määrä lasketaan maksun määräämishetkellä voimassa olleen taksan mukaan.
- 8.8 Niiden maksujen kohdalla, jotka pannaan täytäntöön ilman hallintopäätöstä, voidaan katsoa maksun itsessään olevan päätös maksusta, eikä erillistä päätöstä maksusta tarvitse tehdä.

9 §

Maksuperusteiden hyväksyminen ja voimaantulo

Vihdin kunnanvaltuusto on vahvistanut kunnallisten maksujen perusteet 19.3.2007 § 17. Tämän maksuperusteiden mukaisen taksan on Vihdin kunnan ympäristölautakunta hyväksynyt 28.4.2020 § 27.

MAA-AINESTAKSAN PERUSTELUT

YLEISPERUSTELUT

Maa-ainelain 23 §:n ja maankäyttö- ja rakennuslain (132/99) 145 §:n nojalla luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan maa-ainesten ottamislupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta ja muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa.

Maksu voidaan määrätä perittäväksi ennen sen toimenpiteen (viranomaistehtävän) suorittamistakin, johon maksu kohdistuu. Jos toimenpide (viranomaistehtävä) jää suorittamatta, maksu on siltä osin hakemuksesta palautettava.

Maa-aineslain 4 a §:n mukaan aineiden ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella. Jos lupa-asiaa käsiteltäessä ilmenee, että hanketta varten on tarpeen myös ympäristönsuojelulain mukainen lupa, luvan hakijan on lupaviranomaisen määräämässä kohtuullisessa ajassa tehtävä ympäristölupahakemus. Muussa tapauksessa vireillä oleva lupahakemus voidaan jättää tutkimatta.

Ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan, jos maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslain mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella. Jos lupa-asiaa käsiteltäessä ilmenee, että toimintaa varten on tarpeen myös maa-aineslain mukainen lupa, luvan hakijan on lupaviranomaisen määräämässä kohtuullisessa ajassa tehtävä maa-aineslain mukainen lupahakemus. Muussa tapauksessa vireillä oleva lupahakemus voidaan jättää tutkimatta. Ympäristönsuojelulain 205 §:ssä määrätään, että ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisten lupahakemusten käsittelystä ja valvonnasta kunnalle perittävistä maksusta säädetään maa-aineslain 23 §:ssä.

ERITYISPERUSTELUT

1 § Yleistä

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta sekä muista viranomaistehtävistä perittävät maksut perustuvat maa-aineslain 23 §:ään, jonka lisäksi soveltuvin osin noudatetaan mitä maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:ssä säädetään. Soveltaen rakennusvalvontaviranomaisen taksalle annettua suositusta, tulisi maa-ainesvalvonnan toimintamenot kokonaan kattaa ottotoiminnasta perittävillä maksuilla.

2 § Tarkastusmaksu

- 2.1 Maa-ainestaksan 2 §:ssä määrätään ottamissuunnitelman tarkastamisesta perittävästä maksusta. Maksun määräytymisperusteena on suunnitelmakohtainen kiinteä maksu ja ottamisalu-
een pinta-alaan perustuva maksu ja lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesten kokonaismäärän tilavuuden mukaan määräytyvä maksu. Maksulle on määrätty kuitenkin vähimmäistaso.
- 2.2 Maa-aineslupahakemus ja siihen liittyvä ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus käsitellään yhdessä maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisesti. Yhteiskäsittely sujuvoittaa asian käsittelyä ja mahdollistaa alemman käsittelymaksun perimisen ympäristöluvasta. Jos lupahakemukset käsitellään erikseen, peritään niistä molempien lupien taksan mukaiset maksut.
- 2.3 Luvan voimassaoloaikana voi lupaviranomainen antaa päätöksellään suostumuksen poiketa vähäisesti lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä. Suostumuksen edellytyksenä on, että poikkeaminen ja sen laatu, ottaen huomioon lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset, ei merkitse luvan olennaista muuttamista eikä vaikuta asianomaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin (MAL 16 §). Suostumuksesta perittävän

maksun määräytymisperusteena on poikkeamisesta perittävä kiinteä maksu ja aikaisemman luvan ylittävän maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan määräytyvä lisämaksu.

- 2.4 Laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan vähäisen hankkeen, josta ei tarvitse laatia erillistä ottamissuunnitelmaa (MAL 5 §), tarkastusmaksu määräytyy kiinteän perusmaksun mukaan.

Hakemuksen liitteineen ja ottamisalueen sijaintitietoineen voidaan katsoa muodostavan sellaisen yksinkertaisen suunnitelman, jonka tarkastamisesta voidaan maksu periä.

- 2.5 Tarkastusmaksun määräytymisen perusteena olevalle maa-ainesten tilavuudelle voidaan määrätä kuutioperusteinen raja tai rajoja, joiden ylittävältä osalta maksuperusteen määräytymiseen lasketaan mukaan vain tietty % -osuus. Raja-arvona on käytetty 500 000 m³, jonka ylittävältä osalta on otettu huomioon 50 %.
- 2.6 Mikäli lupahakemus hylätään, tulee kunnan määrittellä taksassa, mikä % -osuus taksan mukaisesta maksusta peritään. Kielteiset tapaukset vaativat erityisen perusteellista tutkimista ja valmistelua, joten palautukselle ei tältä pohjalta ole perusteita. Kyseessä onkin lähinnä kohtuullisuusharkinta. Periaate on sama, jos hakemus hylätään oikeusprosessin kautta. Kuitenkin peritään vähimmäismaksu molemmissa tapauksissa.
- 2.7 Tarkastusmaksu palautetaan kokonaan, mikäli lupahakemus peruutetaan ennen kuin viranomainen on ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin sen tarkistamiseksi. Olennaisiin toimenpiteisiin voidaan katsoa yleensä ryhdytyn, mikäli lausunto ja kuulemismenettely lupahakemuksen johdosta on suoritettu. Mikäli lupahakemus peruutetaan kesken valmistelutyön, peritään valmistelutyötä vastaava osuus tarkastusmaksusta.
- 2.8 Mikäli lupa peruutetaan tai lupamääräyksiä muutetaan MAL:n 16 § 1 mom. 2 kohdan (ennalta arvaamattomat vaikutukset) perusteella, lupaviranomainen voi palauttaa luvanhaltijalle peritystä tarkastusmaksusta ottamatta jäävän maa-ainesmäärän kuutioperusteisesti määräytyneen maksun osuuden. Tosiasiallisia perusteita maksun palautukselle ei ole. Kyseessä onkin lähinnä kohtuullisuusharkinta.
- Mikäli lupaviranomainen ryhtyy vastaaviin toimenpiteisiin MAL:n 16 § 1 mom. 1 tai 3 kohtien (lupamääräysten rikkominen, lupahakemuksessa virheellisiä tietoja) perusteella, ei tarkastusmaksua palauteta.
- 2.9 Mikäli luvansaaja luopuu maa-ainesten ottamisesta, aloittamatta sitä tai luvan voimassa ollessa, ei perittyä tarkastusmaksua palauteta.
- 2.10 Luvanhakijan on suoritettava ottamissuunnitelman tarkastusmaksu ennen päätöksen antamista. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään.

3 § Valvontamaksu

- 3.1 Maa-ainestaksan 3 §:ssä määrätään ottamistoiminnan valvonnasta perittävistä maksuista. Maksun määräytymisperusteena on otettavaksi sallitun maa-ainesten kokonaismäärän tilavuus ja ottamisalueen pinta-ala. Vähäisiä ottamismääriä varten on syytä määrittellä vähimmäismaksu, jotta maksu kattaisi aiheutuvat valvontakustannukset.

Mikäli lupa on voimassa vain osan vuotta, peritään kyseiseltä vuodelta vain sitä vastaava osuus otettavaksi sallitun maa-ainesten kokonaismäärän mukaisesta valvontamaksusta.

Valvontatoimenpiteet kohdistuvat luvanvaraiseen maa-ainesten ottamiseen. Tavanomainen kotitarvekäyttö jää valvontatoimenpiteiden ulkopuolelle eikä siitä myöskään peritä valvontamaksua. Poikkeuksen muodostaa lainvastainen kotitarveotto, josta peritään maksu tätä taksaa noudattaen soveltuvin osin.

- 3.2 Alueen maisemointi-, siistimis- ja jälkihoitotoimenpiteet on pääsääntöisesti suoritettava luvan voimassaoloaikana. Jos koko suunnitelma-alueen maisemointiin tähtäävät toimenpiteet ovat aloittamatta vuotta ennen määräajan päättymistä, jälkihoitoa on edistettävä kiireellisin toimenpitein. Tähän valvontaviranomaisen tehostettuun jälkihoitotoimenpiteiden valvontaan joudutaan käyttämään normaalia enemmän aikaa. Valvontaan kuluvan ajan lisääntymisen perusteella valvontamaksua korotetaan. Taksalla halutaan myös ohjata luvanhaltijoita jälkihoitotoimenpiteiden suorittamiseen luvassa määrättyyn ajankohtaan mennessä.

Arvioitaessa jälkihoitotoimenpiteiden aloittamisen riittävyttä arvioitavaksi tulee erityisesti se, onko alue ennalta arvioiden lopputarkastettavissa jälkihoidolle annettuun määräaikaan mennessä. Arviointikriteereinä voivat olla esimerkiksi jyrkkien rintausten luiskien loiventaminen, taimien istuttamislaajuus ja -ajankohta sekä varikkorakenteiden purkaminen. Tällöin esimerkiksi se, että pieni osa alueesta on luiskattu, ei yksinään olisi riittävä toimenpide tässä kohdassa tarkoitetuiksi koko ottamisalueen maisemointiin tähtääviksi jälkihoitotoimenpiteiksi. Huomioitavaksi tulee esimerkiksi se, että ennen lopputarkastusta mahdollisten istutusten kasvuun lähtemisen on oltava todettavissa.

Korotetun valvontamaksun periminen edellyttää, että toimintaa valvova viranhaltija on todennut riittävien jälkihoitotoimenpiteiden puuttumisen kirjallisessa tarkastusmuistiossaan. Tilanteen toteaminen saattaa edellyttää lisätarkastusta, josta voidaan periä kohdan 3.8 mukainen maksu.

- 3.3 Luvanhakijan on pääsääntöisesti suoritettava vuotuinen valvontamaksu ennakoon ennen ottamistoimintaan ryhtymistä. Tämä koskee lähinnä ensimmäistä luvan myöntämisen jälkeistä maksua, jonka jälkeen vuotuinen valvontamaksu suoritetaan kunnan määräämänä ajankohtana kerran vuodessa ennakoon. Valvontamaksujen perimisen keskittämällä tiettyyn ajankohtaan helpotetaan maksujen perimiseen ja seurantaan liittyvää työtä.

Edellä sanotusta poiketen, kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta päättää, että valvontamaksu peritään jälkikäteen. Tämä tulee kysymykseen esimerkiksi, kun maa-ainesten ottajana on kunta, kuntayhtymä tai valtion viranomainen tai laitos tai muu luotettava taho. Tällöin luvanhaltijan on kuitenkin aina ilmoitettava ennen ottamistoimintaan ryhtymistään valvontaviranomaiselle ottamisen alkamisajankohta, kesto ja arvio otettavasta vuotuisesta maa-ainesmäärästä kunnan valvontatoimien tarpeen ja laajuuden selvittämiseksi.

- 3.4 Maa-ainesten ottamistoiminnan valvonta on jatkuvaa toimintaa ja mikäli luvanhaltija haluaa alennetun vuotuisen valvontamaksun, hänen tulee kirjallisesti ilmoittaa valvontaviranomaiselle, ettei maa-aineksia ko. vuonna oteta. Mikäli ilmoitusta ei ole tehty, valvontamaksu peritään riippumatta siitä otetaanko maa-aineksia tai ei.

Ilmoitus siitä, ettei maa-aineksia oteta, tulee tehdä myös tapauksissa, joissa valvontamaksu erityisyyistä peritään jälkikäteen, jotta vältytään turhilta valvontatoimenpiteiltä.

- 3.5 Lupapäätöksessä otettavaksi sallittu maa-ainesten kokonaismäärä voidaan ottaa myös luvan voimassaoloaikaa lyhyemmässäkin ajassa edellyttäen, että vuotuisen sallitun ottamismäärän ylityksessä ilmoitetaan valvontaviranomaiselle kirjallisesti etukäteen.

Luvansaaja voi vapautua luvan voimassaoloajan jäljellä olevien vuosien valvontamaksusta, mikäli hän on täyttänyt lupaan liittyvien määräysten mukaiset maisemointi-, jälkihoito- ja siistimis- ym. velvoitteet. Tästäkin menettelystä tulee kirjallisesti ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Ottamisalueella tulee pitää loppukatselmus (MAA 7§), jossa todetaan, ovatko lupamääräysten mukaiset toimenpiteet tulleet asianmukaisesti tehdyiksi.

Maa-aineslain 16 §:ssä säädetään, että lupaviranomainen voi muuttaa tämän lain nojalla antamia lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan, mikäli lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu. Mikäli lupa peruutetaan, ei valvontamaksuja peritä luvan peruutuksen jälkeisiltä vuosilta. Lupaan liittyvät maisemointi-, jälkihoito- ja siistimis- ym. velvoitteet tulee luvanhaltijan tällöinkin suorittaa. Näiden velvoitteiden loppuunsaattamisen valvonnasta aiheutuneet kustannukset kuitenkin peritään.

- 3.6 Ottamisalueen vaiheittainen maisemointi on suositeltavaa maa-ainesten ottotoiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Hyväksyttävästi suoritettu maisemointi mahdollistaa valvontamaksun alentamisen. Päätökset valvontamaksun alentamisesta tehdään kerran vuodessa siten, että alennettu maksu huomioidaan seuraavan vuoden alusta lukien.

- 3.7 Lupapäätöksessä ilmoitettu maa-ainesten vuotuinen ottamismäärä, jota käytetään valvontatarpeen arvioimiseen, on ohjeellinen ja lupapäätöksen mukainen otettava maa-ainesten kokonaismäärä on sitova. Mikäli luvanhaltija/ottaja ottaa maa-ainesten kokonaismäärän lyhyemmässä ajassa kuin ottamisluvan mukainen voimassaoloaika edellyttää, hän joutuu ylittämän vuotuisen ohjeellisen ottamismäärän. Ylityksestä luvanhaltijan/ottajan on ennen ylittävää ottamista ilmoitettava kirjallisesti valvontaviranomaiselle.

Tällainen nopeutettu maa-ainesten ottaminen yleensä edellyttää myös tehostettua valvontaa, jotta mahdollisia maa-aineslain 16 §:n mukaisia ennalta arvaamattomia haitallisia vaikutuksia ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin voitaisiin vähentää.

- 3.8 Taksaa lähtee siitä, että maa-ainesten ottamisen valvonta on melko suurpiirteistä ja silmämääräistä. Milloin on syytä epäillä, että lupamääräyksiä on rikottu tai muusta syystä esim. ottamistoiminnan laajuuden vuoksi tai kun silmämääräinen arviointi ei ole riittävä, joudutaan suorittamaan suuritöisiä erityistoimenpiteitä kuten tarkistusmittauksia tai vaaituksia, voidaan ko. toimenpiteistä kunnalle aiheutuneet kustannukset periä täysimääräisinä. Tällaiset erityistoimenpiteet ilmoitetaan lupapäätöksessä siltä osin kuin ne ovat lupavaiheessa ennakoitavissa.

Ottamisen valvonta saattaa useinkin edellyttää ylimääräisiä tarkastuksia tavanomaiseen valvontaan verrattuna. Näistä tarkastuksista peritään taksan mukainen maksu.

Luvan myöntämisen jälkeen valvontatoimenpiteenä tehtävä tarkkailuohjelman käsittely edellyttää lisätöitä lupakäsittelyn yhteydessä tehtävään tarkkailuohjelman käsittelyyn verrattuna. Tarkkailuohjelman käsittelystä valvontatoimenpiteenä peritään taksan mukainen maksu.

4 § Kuuleminen

Maa-aineslain 13 §:n mukaan toimivaltaisen lupaviranomaisen on annettava maa-aineslupaa koskeva hakemus tiedoksi julkisella kuulutuksella. Hallintolain (434/2003) 62 a §:n mukaan tiedoksianto toimitetaan tällöin yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla ja tarpeen

vaatiessa kuulutus julkaistaan myös asian vaikutusalueen sanomalehdessä tai muulla viranomaisen päättämällä tavalla. MAL 13 §:n mukaan tämän ohella kunnan on varattava ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen ja muiden alueiden omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi, paitsi milloin se on ilmeisen tarpeetonta. Lupahakemuksen tiedoksiannosta ja tiedottamisesta aiheutuneet kulut kuuluvat luvan hakijan maksettaviksi.

5 § Vakuudet

Maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen voi ainesten ottamista koskevassa päätöksessä tai luvan saajan pyynnöstä myöhemminkin antaa luvan ainesten ottamiseen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman, jos luvansaaja asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Tämän vakuuden hyväksymisestä voidaan taksan mukaan periä maksu.

Lupaviranomainen voi vaatia, että ennen ainesten ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Tämän vakuuden hyväksymisestä voidaan periä maksu samoin kuin vakuuden mahdollisesta myöhemmästä muuttamisesta tai vaihtamisesta.

Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle maa-aineslain 13 a §:n nojalla, lupaviranomainen voi määrätä, että uusi luvan haltija asettaa ennen ainesten ottamista 12 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Vakuuden tarkastamisesta peritään taksan mukainen maksu. Lupamääräyksissä tulee pääsääntöisesti edellyttää, että jälkihoito-, siistimis- ja muut määrätyt toimenpiteet tulee suorittaa luvan voimassaoloaikana.

Vakuuden tulee olla voimassa riittävän kauan yli luvan voimassaoloajan, jotta lupamääräysten mukaiset maisemointi-, jälkihoito- ja siistimis- sekä istutusvelvoitteet ehditään suorittaa ja esim. mahdollisten istutusten kasvuun lähtö todeta. Sopivaksi vakuuden voimassaoloajaksi voitaneen suositella 1,5-3 vuotta yli lupa-ajan.

6 § Pakkokeinopäätökset

Maa-aineslain 14 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tehtävistä. Valvontaviranomaisen on velvoitettava lainsäännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä rikkoneen tai laiminlyöneen noudattamaan säännöksiä ja määräyksiä, poistamaan tai muuttamaan tehdyn työn vaikutukset taikka palauttamaan vallinnut olotila. Velvoitteen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko tai teettämishukka.

Maa-aineslain 15 §:ssä säädetyin perustein valvontaviranomaisella tai sen määräämällä viranhaltijalla on oikeus keskeyttää ottaminen.

Toimenpiteen keskeyttämisestä ja pakkotoimenpiteisiin ryhtymisestä voidaan taksan mukaan periä maksu.

7 § Luvan velvoitteista vapauttaminen (MAL 13 a §)

Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen on maa-aineslain 13 a §:n mukaisesti siirretty toiselle ja hakemuksesta luvan haltija vapautetaan lupaan liittyvistä velvoitteista sekä hyväksytään hänen tilalleen toinen, peritään velvoitteista vapautetulta taksan mukainen mak-

su. Samalla tulee harkittavaksi vakuuden antaminen uuden luvanhaltijan osalta, jolloin häneltä peritään 5 §:n mukainen maksu, mikäli vakuus vaaditaan.

8 § Maksuperusteita

- 8.1 Otettavan maa-aineksen tilavuutena pidetään maksuja määrättäessä maa-aineksen luonnonvaraista tilavuutta (kiintokuutiometrimäärää).
- 8.2 Maksuperusteet ovat yhtäläiset kaikille maa-ainelain mukaan luvanvaraisille maa-aineksille. Tällä on pyritty saamaan maksujen määräytyminen yksinkertaiseksi. Maksuperusteen vaihtelu otettavan maa-aineksen laadun mukaan johtaisi vaikeisiin käytännön soveltamisongelmiin.
- 8.3 Luvattoman tai luvanvastaisen toimenpiteen käsittely on usein erittäin työlästä. Tästä syystä tarkastus- tai valvontatehtävät, jotka johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta toimenpiteestä taikka siitä, että toimenpiteen suorittaja on muutoin laiminlyönyt hänelle kuuluvat velvollisuutensa, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon kunnalle aiheutuvat ylimääräiset kulut. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa korkolain mukaan.
- 8.4 Taksan mukaisiin maksuihin sisältyy kunnan asiakirjojen lunastuksesta määräämä maksu eikä siitä siten peritä erillistä maksua.
- 8.5 Taksa kattaa keskimääräisen hankkeen kunnalle aiheuttamat kustannukset. Maksua voidaan korottaa tai laskea etukäteen päätettyjen vaihtelurajojen sisällä, mikäli hanke olennaisesti poikkeaa keskimääräisestä hankkeen tasosta. Taksan maksusta poikkeaminen on aina seurausta tapauskohtaisesta kokonaisharkinnasta. Sellaisia vaativia hankkeita, joissa taksan mukaisen maksun korotus voi tulla kyseeseen, ovat esimerkiksi maisemallisesti merkittävillä alueille sijoittuvat hankkeet tai hankkeet, joiden vaikutukset ovat poikkeuksellisen laajoja. Toisaalta esimerkiksi hankkeet, joiden sijoittuminen on ratkaistu asema- tai yleiskaavassa, voivat vaatia keskimääräistä pienemmän työmäärän.
- 8.6 Tarkastus- ja valvontamaksun suuruus määräytyy maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan lupapäätöksiin ei tulisi laittaa euromääräisiä maksujen suuruuksia vaan lupapäätöksissä tulisi mainita, että tarkastus- ja valvontamaksut määräytyvät maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan ja että valvontamaksua tarkistetaan vuosittain kunakin vuonna maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.

Lupahakemuksesta ja valvonnasta perittävien maksujen tulisi kattaa ottamissuunnitelmien tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta aiheutuvat kustannukset.

- 8.7 Palautus suoritetaan maksun määräämishetkellä voimassa olleen taksan mukaan.
- 8.8 Ilman hallintopäätöstä perittäviä maksuja voivat olla esimerkiksi ylimääräisestä tarkastuksesta perittävät valvontamaksut.